

C
KİTAPÇIK TÜRÜ

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
ÖLÇME, DEĞERLENDİRME VE SINAV HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

8. SINIF 1. DÖNEM
TÜRKÇE DERSİ
MERKEZİ ORTAK (MAZERET) SINAVI
12 ARALIK 2015 Saat: 09.00

Adı ve Soyadı :
Sınıfı :
Öğrenci Numarası :

SORU SAYISI : 20
SINAV SÜRESİ : 40 Dakika

ÖĞRENCİLERİN DİKKATİNE!

1. Sınıf öğrenci yoklama listesinde belirtilen sınıfta ve sıra numarasında oturunuz.
2. Cevap kâğıdındaki kimlik bilgilerinin doğruluğunu kontrol ediniz.
3. Kitapçık türünü cevap kâğıdındaki ilgili alana kodlayınız.
4. Cevap kâğıdı üzerindeki kodlamaları kurşun kalemle yapınız.

SINAV BAŞLAMADAN ÖNCE
KİTAPÇIĞIN ARKA KAPAĞINDAKİ UYARILARI MUTLAKA OKUYUNUZ.

TÜRKÇE

1. Bu testte 20 soru vardır.
2. Cevaplarınızı, cevap kağıdına işaretleyiniz.

1. Aşağıdaki metinlerin hangisinde zaman unsuru belirgin değildir?

- A) Berber salonunun bir köşesinde, palmye ağacının iri yaprakları altında birkaç kedi yavrusu var. Hepsi de birbirinden tatlı ve masum.
- B) Bir pazar sabahı, mutfaktan içeri baktığında şaşkınlıktan donakaldı. Mutfak ağzına kadar insanla doluydu. Bütün komşu kadınlar, çocuklar hepsi oradaydı.
- C) Akşam olmuş, mağaza vitrinleri aydınlanmıştı. Top top kumaşlarla türlü türlü süslerin ışıklar içinde pırıl pırıl yandığı bir vitrini seyreliyordu.
- D) Kamyon, ağaçların ıslak sessizliği arasından kayıp, evlerin tükendiği yere kadar gitti. Gün ağarmak üzereydi. Genç adam orada indi kamyonundan.

2. Aşağıdakilerden hangisi farklı türdeki bir metinden alınmıştır?

- A) İnsanın en gerçek dili aslında şiidir ve insanın ruhu aslında şiiirde gizlidir. İnsanlar arasında, günlük dilin kurduğu bağlantıyı şiiirden de beklemek doğru değildir.
- B) Çocuk, uzun kirpikli gözlerini adamakıllı açıp alnında beliriveren o derin bakışıyla bir koca gülüş sunmuştu adama. Adam dizlerinin üstünde doğrulmaya çabalarken bu kez tümüyle yere oturakalmıştı.
- C) İnsanlar her şeyi başka başka gözler, başka başka düşüncelerle görürler. Düşünce ayrılıklarının asıl nedeni budur. Bir ulus aynı şeyin bir yüzüne, diğer ulus başka bir yüzüne bakar.
- D) Hayatın değeri uzun yaşanmasında değil, iyi yaşanmasındadır. Öyle uzun yaşamışlar var ki pek az yaşamışlardır. Doya doya yaşamak, yılların çokluğuna değil sizin gücünüze bağlıdır.

3. Kara dumanlı, emektar lokomotifle geçmiş temsil eden tıknefes bir tren ayrılıyor istasyondan. Soluya soluya, yavaş, sessiz bir ayrılış... Ne inen yolcusu ne uğurlayan bir dostu var trenin. Belki de hışımla kente girip kaygıyla ayrılan bir Zonguldak katarı!

Bu metinde aşağıdaki söz sanatlarından hangisi ağır basmaktadır?

- A) Benzetme
- B) Konuşturma
- C) Abartma
- D) Kişileştirme

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili kelime mecaz anlamıyla kullanılmıştır?

- A) Birkaç gün evvel yağan yağmur sıcaklığı kırmış.
- B) Gemi baş döndüren bir gürültü ile indi sulara.
- C) Bu bilgileri neden biriktirdiğini bir bir sıraladı.
- D) Pencerenin geniş çerçevesi yıldız salkımlarıyla doldu.

5. Teknenin kaptanına bu geçitte kılavuzluk etmeme gerek yoktu. Çünkü geçidi avucunun içi gibi biliyordu. Bunu, haritada gösterilen yere geldiğimizde daha iyi anladım.

Bu metindeki altı çizili deyimın cümleye kattığı anlam aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Herkes ne derse desin istediği, bildiği gibi davranmak
- B) Olayları değerlendirip sonuca ulaşabilmek
- C) Bir şeyi, yeri çok iyi ve ayrıntılı olarak bilmek
- D) İstedikini yaptıracak güçte olmak

6. (I) Eskiden ince çarıklı, sarı yazmalı kadınlar sırtlarında küfeleriyle köylerinden pazara inerlerdi. (II) “Evlerimize eli boş dönmeyelim, üç kuruş para kazanalım.” diye akşama kadar didinirlerdi. (III) Cide’de eskiden olduğu gibi büyük pazar, cuma günleri kuruluyor fakat sarı yazmalı kadınlar dolaşmıyor artık pazarlarda. (IV) Şimdi o geleneksel pazar yerleri Cide’de artık yok.

Bu metinde numaralanmış cümlelerin hangisinde amaç-sonuç ilişkisi vardır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

7. I. Çatık kaşları, yaralı yüzüyle insanı ürküten bir havası vardı.
II. Dört perdeden oluşan bu oyunda yazar, aile bireyleri arasındaki sorunları anlatıyor.
III. Turizm gelirleri geçen yıla oranla yüzde onluk bir artış göstermiştir.
IV. Yazar sürükleyici anlatımı ve alışılmadık betimlemeleriyle okuyucuyu olayın içinde yaşıyor.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerden hangileri öznel yargı içermektedir?

- A) I. ve II. B) I. ve IV.
C) II. ve III. D) II. ve IV.

8. Sanat eseri her şeyden önce bize yaşama sevinci aşılmalı. Bir sürü ufak tefek tasa içinde boğulup giderken bizi kendimize getirmelidir. Yaşamakta olduğumuzu hatırlatmalı; en büyük hediyenin, en büyük mucizenin yaşamın ta kendisi olduğunu tekrarlamalıdır. Bunu yapamayan sanat eseri de asıl görevini yerine getiremeyecektir.

Bu metinde sanat eserlerinin hangi özelliği üzerinde durulmaktadır?

- A) Biçimi
B) Üslubu
C) İşlevi
D) Konusu

9. Siz şehirleri nasıl gezersiniz? Ben yürüyerek gezerim. Otele yerleştikten sonra bir şehir planı alıp otelin yerini işaretlerim. Otelin adresinin bulunduğu kartı cüzdanıma yerleştirdikten sonra kendimi sokaklara atarım. Kaybolma korkum olmadığından rahatça dolaşırım. Sonra otelime döner, günün yorgunluğunu çıkarmak için güzel bir kahve içerim.

Bu metnin dil ve anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Tanımlama yapılmıştır.
B) Deyimler kullanılmıştır.
C) Örnek ve alıntılardan yararlanılmıştır.
D) Anlamı bilinmeyen kelimelere sıkça yer verilmiştir.

10. 1. Metin

Hint kazları binlerce kuştan oluşan sürüler hâlinde Orta Asya'da yaşar. Pek çok kuş türü gibi her yıl uzun mesafeler kateder. Fakat bu sıra dışı canlının farkı, bu yolculuğu dünyanın en yüksek dağı olan Himalayalar'ın zirvesini aşarak yapmasıdır.

2. Metin

Tordigatlar, Everest Dağı'ndan okyanusun 3000 metredeki dip kısımlarına; Güney Kutbu'ndan bahçemizdeki su damlasına kadar her yerde yaşayabilen mikroskobik, tek hücreli bir canlıdır. Tordigatlar diğer canlılara göre bin kat daha fazla radyasyona dirençli olduğu gibi -50 ile 200 derece arasındaki tüm sıcaklıklarda yaşayabilir.

Aşağıdakilerden hangisi bu metinlerin ortak yönü değildir?

- A) Metinlerdeki canlıların yaşadıkları yer hakkında bilgi verilmiştir.
- B) Nesnel bir anlatım kullanılmıştır.
- C) Karşılaştırma yapılmıştır.
- D) Metinlerde geçen canlıların diğer canlılarla benzerliklerine değinilmiştir.

11. Bundan neredeyse otuz yıl önce okuldayken bir kompozisyon yazmıştım. Kurduğum cümledeki hayal kırıklığımı daha güçlü ifade etmek için yılan gövdesi gibi kıvrılmış bir ünlem işareti kullanma ihtiyacı hissetmiştim.

Bu metnin yazarının ünlem işaretini farklı şekilde kullanmasındaki amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yazdığı kompozisyonun çok önemli olduğunu belirtmek
- B) Zamanla ünlem işaretinin işlevinin değiştiğini göstermek
- C) Ünlem işaretinin doğru kullanılmasını sağlamak
- D) Yazılı anlatımda, yaşadığı duyguyu etkili biçimde aktarmak

12. Japon ve İngiliz araştırmacılar, okyanusun 7,7 km derinliğinde yaşayan balıkları filme almışlar. Film uzaktan kumandalı bir su altı aracıyla çekilmiş. Araştırmacılar balıkların davranışının çok şaşırtıcı olduğunu belirtiyorlar. Çünkü bu kadar derinlikteki balıkların fazla hareket etmeyen canlılar olacağını tahmin ediyorlarmış. Ama - - - -

Bu metin mantık akışına göre aşağıdakilerden hangisiyle tamamlanmalıdır?

- A) bu balıkları hareket ederken çekmek mümkün olmamış.
- B) aracın hareketleri balıkları korkutup kaçırmış.
- C) görüntüledikleri balıklar çok hareketliymiş.
- D) araç düşündükleri kadar derine inememiş.

13. I. Bu yüzyılın sonlarından 20. yüzyılın ilk çeyreğine kadar İran, Türk topluluğunun kurduğu devletlerle yönetildi.
II. Çin ile İran arasında yüzyıllar boyunca at koşturan Türkler, ilk olarak 4. yüzyılın sonlarından itibaren İran topraklarına girmeye başladılar.
III. O yüzden 990'lı yıllardan 1925'e uzanan yaklaşık bin yıllık süreç, İran'ın Türk hâkimiyetinde olduğu dönem diye tarif edilir.
IV. Ama Türklerin bu topraklara kitlesel göçlerle yerleşmeye başlaması 10. yüzyılda oldu.

Numaralanmış cümlelerle mantık akışına göre anlamlı bir metin oluşturulduğunda sıralama aşağıdakilerden hangisi olur?

- A) II, I, IV, III
B) II, III, I, IV
C) II, IV, I, III
D) II, IV, III, I

14. Bütün mesele herkesin öz Türkçe konusunda biraz daha bilinçli olmasında düşünülüyor. Başta basın olmak üzere yazarlarımız, bilim insanlarımız, devlet adamlarımız bu mesele-ye gönül vermelidirler. Her gün basın yoluyla halkla yüz yüze gelen devlet adamlarımız, muhabirlerimiz bu konuyu işler, söz hazinelerine Türkçe karşılıklarını yerleştirir, konuşmalarında onları kullanırlarsa bu yolda önemli bir mesafe alınır.

Bu metin aşağıdaki sorulardan hangisine cevap vermek için yazılmıştır?

- A) Yabancı kelimelere Türkçe karşılık bulmak için neler yapılmalıdır?
B) Günlük konuşma dilimizde yabancı kelimelerin kullanılma yoğunluğu nedir?
C) Dilimiz, yabancı kelimelerin etkisinden nasıl kurtarılır?
D) Dildeki sorunlar eğitim yoluyla çözülebilir mi?

15. Genel Ağ'ın (İnternet) olmadığı, bilgiye anında ulaşılamadığı dönemlerde büyüyenler, ansiklopedileri çok iyi bilirler ki ansiklopedi candır! Ansiklopedilerin pek kıymetli olduğu, birçok evde tam takım bulunduğu, bulunmayan evlerdeki çocukların ödev zamanlarında komşuya geçtiği, dahası gazetelerin kuponla ansiklopedi dağıttığı günler... Şimdi ise bilginin tek bir ansiklopediye sığmadığı ve tek bir konu hakkında onlarca kitabın yazıldığı günlerdir.

Bu metinden aşağıdakilerin hangisi çıkarılamaz?

- A) Ansiklopediler Genel Ağ'dan (İnternet) daha iyi bir bilgi kaynağıdır.
B) Bilgiye ulaşmak günümüzde daha kolaydır.
C) Eskiye göre bilgi birikimi artmıştır.
D) Bir zamanlar gazeteler de bilginin yayılmasını sağlamıştır.

16. Bu sayımızda Prof. Dr. Ergin Atalar'ın insan
I
vücudunun tıbbi amaçlarla görüntülenmesi
konusundaki çalışmalarını anlattık. Ayrıca
NASA'nın bu yıl 50. kuruluş yıldönümü. Bu
II III
nedenle NASA'nın günlük yaşantımızda sıklıkla
kullandığımız bazı buluşlarına da yer verdik.
IV

Bu metindeki numaralanmış noktalama işaretlerinden hangisinin kullanımı yanlış açıklanmıştır?

- A) I, özel isimlere getirilen çekim ekini ayırmak için kullanılmıştır.
B) II, kısaltmaya getirilen eki ayırmak için kullanılmıştır.
C) III, yazıdaki madde numaralarını göstermek için kullanılmıştır.
D) IV, cümlelerin bittiğini göstermek için kullanılmıştır.

17. Sıcak bir mayıs günüydü. Dut ağacının altında
I
temiz bir hasırın üstüne serdiği kırmızı
şiltesinde oturan ablamda sevimli kedisi
II
Mercan ile oynuyordu. Siyah kediyi okşayan
III
elini kaldırdı, başına götürdü. Kınalı saçlarını
hafifçe kaşdı.
IV
Bu metindeki numaralanmış yerlerin hangisinde bir yazım yanlış vardır?

A) I. B) II. C) III. D) IV.

18. Elimi çok dallı bir ağaç gibi
Tutarım gökyüzüne
I
Bir deve gürültüler içinde koşar, koşar, koşarken
II
Güneş doğmadan evvel varmak için
III IV
Ufka...
Bu dizelerde numaralanmış kelimelerden hangisi fiilimsi değildir?

A) I. B) II. C) III. D) IV.

19. Serinlik etrafı kaplar kaplamaz parklar ve bahçeler çocuklarla doldu.

Aşağıdaki altı çizili kelimelerden hangisi bu cümledeki fiilimsiyle aynı türdedir?

- A) Başka yoldan vapur iskelesine gitmek için yolu çok uzun buldum.
B) Nevin kendi kendini sorgulamaya başlar bu olaydan sonra.
C) Öykünün sonunda gelişen olayları yeniden işledim.
D) Köyünde cumartesi ile pazarı tarlada çalışarak geçiriyordu.

20. (I) Tarihi Yarımada'nın merkezinde yer alıyor Beyazıt. (II) İstanbul'un en eski, Bizans devrinin en yüksek alanıydı. (III) Osmanlı döneminde bir saray meydanıydı. (IV) Bir dönem bu meydana "Hürriyet Meydanı" denmiş.

Bu metinde numaralanmış cümlelerden hangisi sadece yüklemden oluşmuştur?

A) I. B) II. C) III. D) IV.

SINAV BAŞLAMADAN AŞAĞIDAKİ UYARILARI MUTLAKA OKUYUNUZ

1. Öğrenciler, sınav kurallarına ve salon görevlilerinin tüm uyarılarına uymak zorundadırlar.
2. Cevap kâğıdındaki kimlik bilgilerinin doğruluğunu kontrol ediniz. Bilgiler size ait değilse veya cevap kâğıdı kullanılmayacak durumdaysa sınav görevlilerine bildirin.
3. Sınav başladıktan sonra öğrencilerin salon görevlileri ve birbirleri ile konuşmaları, kalem, silgi vb. şeyleri istemeleri yasaktır.
4. Değiştirmek istediğiniz bir cevabı, yumuşak silgiyle cevap kâğıdını yıpratmadan temizce siliniz ve yeni cevabınızı kodlayınız.
5. Cevap kâğıdınızı silinmeyen bir kalemle imzalayınız.
6. Cevaplarınızı, cevap kâğıdındaki ilgili soru numarasını dikkate alarak yuvarlağın dışına taşırmadan kodlayınız.
7. Soru kitapçığının sayfalarını kontrol ediniz, baskı hatası var ise değiştirilmesini sağlayınız.
8. Soru kitapçığı üzerinde yapıp cevap kâğıdına işaretlenmeyen cevaplar değerlendirmeye alınmayacaktır.
9. Soru kitapçığının içindeki boş alanları çözümlerinizi için kullanabilirsiniz.
10. Cevaplamaya istediğiniz sorudan başlayabilirsiniz.
11. Cevabını bilmediğiniz sorular üzerinde fazla zaman kaybetmeden diğer sorulara geçiniz. Zamanınız kalırsa bu sorulara daha sonra dönebilirsiniz.
12. Sınav puanınızın hesaplanmasında sadece doğru cevaplarınız dikkate alınacaktır.
13. Sınav bitiminde, soru kitapçığı ve cevap kâğıdını salon görevlilerine teslim ediniz.
14. Sınav sırasında sözlük, hesap makinesi, saat fonksiyonu dışında özellikleri bulunan saat veya çağrı cihazı, cep telefonu, telsiz, radyo ve bilgisayar özelliği bulunan elektronik cihazları yanınızda bulundurmanız halinde sınavınız geçersiz sayılacaktır.
15. Cevap kâğıdınızı sınav süresince hiçbir öğrencinin göremeyeceği şekilde önünüzde bulundurunuz.
16. Sınavınızın değerlendirilmesi aşamasında, toplu kopya tespiti veya başka adayın sınav evrakını kullanmanız durumunda sınavınız geçersiz sayılacaktır.
17. Soruları ve sorulara verdiğiniz cevapları kaydetmeyiniz, hiçbir şekilde dışarı çıkarmayınız.
18. Sınav süresince dışarı çıkılmayacaktır.
19. Sınav evraklarını teslim etmeyenlerin sınavı geçersiz sayılacaktır.

SINAV GÖREVLİLERİNCE SINAV BAŞLAMADAN ÖNCE ÖĞRENCİLERE YAPILACAK SON UYARI

- Soracağınız bir şey var mı? Varsa, şimdi sorunuz.
- Sınav başladıktan sonra sorularınıza cevap verilmeyecektir.
- Başlama zilini bekleyiniz.
- Hepinize başarılar dileriz.

(Sınav görevlisi başlama ve bitiş saatini tahtaya yazacaktır.)

Bu kitapçığın her hakkı saklıdır. Hangi amaçla olursa olsun, kitapçığın tamamının veya bir kısmının Millî Eğitim Bakanlığı Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğünün yazılı izni olmadan kopya edilmesi, fotoğraflarının çekilmesi, bilgisayar ortamına alınması, herhangi bir yolla çoğaltılması, yayımlanması veya başka bir amaçla kullanılması yasaktır. Bu yasağa uymayanlar, doğabilecek cezai sorumluluğu ve kitapçığın hazırlanmasındaki mali külfeti peşinen kabullenmiş sayılır.

**12 ARALIK 2015 TARİHİNDE YAPILAN 8. SINIF I. DÖNEM
TÜRKÇE DERSİ MERKEZİ ORTAK (MAZERET) SINAVI
“C” KİTAPÇIĞI CEVAP ANAHTARI**

TÜRKÇE

1. A
2. B
3. D
4. A
5. C
6. B
7. B
8. C
9. B
10. D
11. D
12. C
13. C
14. C
15. A
16. C
17. B
18. A
19. D
20. B